

CM2-11 Hiring Without Setting Price - א - השוכר פועל ולא קבעו מחיר: א

Bava Metzia 76a (excerpts)

זיל אוגר לי פועלים — It is **where the employer said to [a certain worker],** — **“Go, hire for me other workers to do a certain job,”** — **and [this worker] went and hired other workers and deceived them...** — **That the employer told [the worker] to hire others at a rate of three zuzim per day,** — **and [this first worker] went and told [the others] that the employer was offering to pay at a rate of four zuzim per day...**

The Gemara questions this interpretation:

ולחזי פועלים היכי מיתגרי — **But let us see how other local workers are generally hired!?**

The Gemara replies that the Mishnah discusses a case where the standard rate of compensation varies:

— **[The Mishnah's ruling] is necessary only for a case in which there are some local workers who are hired at a rate of four zuzim per day, and there are others who are hired at a rate of three zuzim per day.** In such a case, since the employer never said he would give the extra zuz, they cannot claim it from him.

Bava Metzia 87a

ואמר לו באחד וכשנים מבני העיר — **and tells him** — **“I will pay you as much as one or two of the city's residents get,”** — **[the employer] may give him the lowest wages earned in the city.** — **But the Sages say:** — **They make an appraisal between them.**

Shulchan Aruch (Choshen Mishpat 332:1)

אמר לשלוחו צא ושכור לי פועלים בשלשה — **If one said to his agent: Go hire me workers for three dollars,** — **and [the agent] went and hired them for four,...** — **the employer gives them the customary wages of the country.** — **If there are those who are hired for three and those who are hired for four in the country,** — **he gives them only three.** — **And they may have complaints against the agent who tricked them.**

Shulchan Aruch (Choshen Mishpat 331:3)

ואמרו לו כאחד וכשנים מבני העיר — **and he told him** — **If one hired a worker,** — **that he would pay as much as one or two of the city's residents get,** — **we calculate the highest wages and the lowest wages in the town,** — **and gives half the difference to the worker.** — **For example, if the highest is six and the lowest is four,** — **he gives [the workers] five.**

חפץ חיים (סוף קונטרס אהבת חסד) - אעתיק כאן עצה אחת הנוגעת לענין איסור גזל ועושיק שכר שכיר, והיא שכל אדם שמבקש לאדם אחר שיעשה לו איזה פעולה בשכר יקצוב עמו המקח בתחילה, דאי לאו הכי עלול מאד להיות גזל ועושיק שכר שכיר, אם לא ירצה להיות ותן גדול בממונו כדי לצאת מן הספק. דהלא על פי רוב יצטרך האדם למאות פעולות בכל שנה ומצוי מאד שאחר הפעולה יש ויכוח בין האומן ובעל הבית בדין תשלום השכר, ולכשיפרדו כל אחד חושב בלבו שהוא נגזל מן השני, אך שאינו רוצה לריב עמו אבל אינו מוחל לו בלב שלם, ולפעמים יש גם כן מריבה ביניהם.

ש"ך (שלב, ה) - אינו נותן להם אלא ג' דדעתו דאינש אתרעא זילא ועלייהו רמיא לגלויי לבעל הבית דלא מתגרי אלא בד'... ובטור משמע דאילו יש פועלים שאינם נשכרים רק בד' אינו נוטל אלא ג'.

קצות החושן (שלב, ג) - ונראה דודאי כששוכר פועל בסתם ואינו מזכיר כלל לומר לפי דמים ששוכרין בעיר אם כן אין לו אלא כפחות ואפילו כמיעוט דזיילי, אבל באומר כאחד וכשנים מבני העיר דנחית לשומא של בני העיר דעתו אשומא דבני העיר והוה ליה כאומר כדשיימי לכן דעתו אמיצו.

קצות החושן (שם בשם הריטב"א) - אפילו רובא בד' ומיעוטא בג' שאין הולכין בממון אחר הרוב, והוא הדין היכא דמתגרי מג' מד' מה', ואף על גב דאמרינן באידך פירקא השוכר את הפועל כאחד וכשנים מבני העיר משמנין, היינו משום דאמר כאחד וכשנים מבני העיר, אבל בשוכר סתם או כשעושה מלאכה שלא בקצצה אין לו אלא כפחות שבפועלים.

ט"ז (שלב, ד) - נראה לי דההיא דסימן של"א הוי דוקא באופן הנזכר לשם שאומר כא' או כב' מבני העיר, מה שאין כן אם אמר סתם תשלם לי כדרך שבני העיר משלמין הולכין אחר הפחות. וכן עי' נתיבות שכיר (טז, ו), אבל הפתחי חושן מדייק מהקצות דהוא הדין כששכרו ואמר לו כדרך שבני העיר נותנים נותן כשער הבינוני.

פתחי חושן (ח, סק"א) - ונראה שאם יודע שהפועל לוקח במקומות אחרים יותר משאר פועלים, אינו יכול לתת לו כפחות שבשכירות, ולא דמי לשליח ששכר פועלים דקיימא לן שאפילו הפועל הוא בעל הבית ואינו עובד אצל אחרים אלא בשכר מרובה דאפילו הכי נותן לו כפחות שבפועלים, שאני התם שלא שכרו אלא על ידי שליח, אבל כשהוא עצמו שכרו ויודע כמה נוטל נותן לו כפי שהוא נוטל. נתיבות שכיר (טז, סק"ד) - ויש להסתפק אם בעל הבית הכיר שהפועל הזה הוא בעל הבית ודרכו לבקש לשכרו כשער הגבוה... ומסתימות הפוסקים משמע דבכי האי גונא מקבל הפועל כשער הנמוך ומכל מקום לדינא צריך עיון בזה עדיין.

פתחי חושן (שם) - אם עשה הפועל מלאכה יפה וניכרת שווה יותר נותן לו כפי המעולה שבשכירות... וכן אם הבטיח לו שכר טוב נראה שאינו נותן לו כפחות שבשכירות, ועל כל פנים צריך להוסיף לו יותר משאר פועלים, ואפשר שצריך לתת לו כמעולה שבשכירות.

Not saying anything

There is a set price

No set price, but most take a high price

If the employer knows that this worker takes a high price

"Give me the going rate."

"I'll give you as much as one or two residents get."

"I'll pay you well."

Worker gave his price and employer said, "We'll work it out."

Giving a contractor new jobs.

Negotiations broke off but then work started without an agreement.